

Energie

**Directoraat-Generaal
Wonen en Bouwen**
Directie Kennis en
Verkenningen

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon

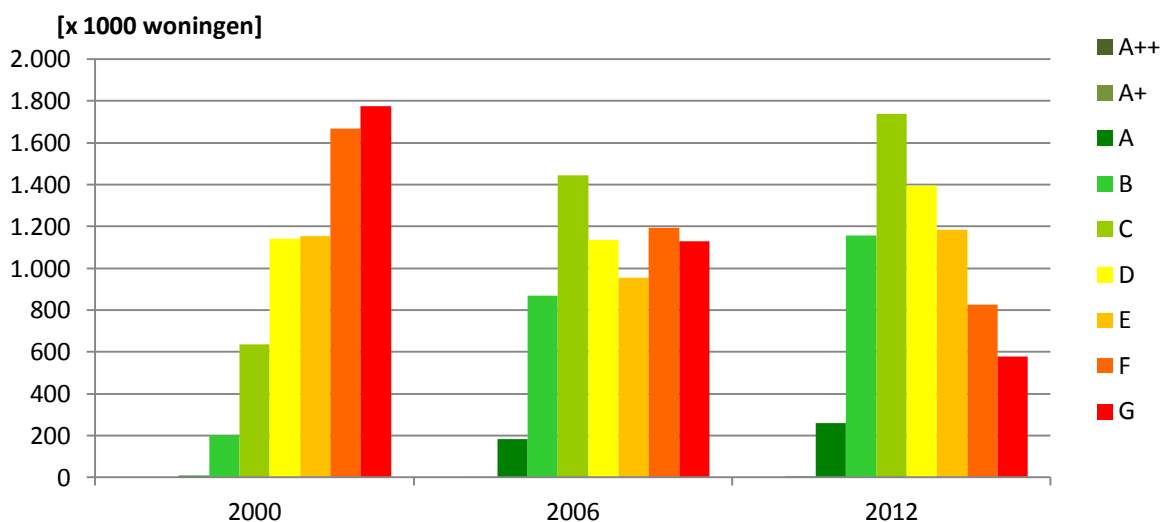
postbus.WoONinfo@minbzk.nl

Energielabel

Dat een energielabel voor woningen bestaat, is in Nederland bij de meeste mensen wel bekend. Volgens de EU richtlijn "On the Energy performance of Buildings" moeten alle woningen een energielabel hebben. De praktijk is weerbarstiger: maar 30 % van de woningen, voornamelijk sociale huurwoningen, heeft een energielabel en momenteel is bij een op de acht verkooptransacties van woningen een energielabel beschikbaar.

De module Energie van het WoON geeft een representatief beeld van de energielabels van de Nederlandse woningvoorraad. In de periode 2000-2012 is de energetische kwaliteit van de woningvoorraad verbeterd. Een steeds groter deel van de woningen heeft een A, B of C-label en een kleiner deel een F of G label. Dat komt vooral door nieuwbouw (A-label) en sloop (meestal laag label), maar ook door het nemen van energiebesparende maatregelen.

Figuur 1. Aantal woningen naar energielabel

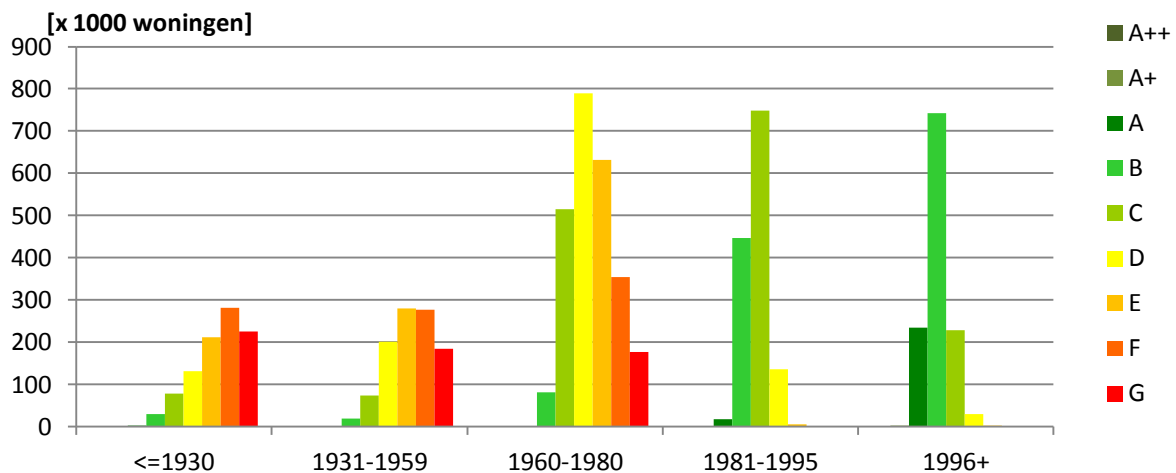

Bron: KWR 2000, WoON Energie (2006), WoON Energie (2012)

Woningen tot bouwjaar 1980 minder goed geïsoleerd

In de regel hebben oude woningen een slechter label dan nieuwe. De knip ligt ongeveer bij het bouwjaar 1980. In de loop van de jaren zeventig kwam er aandacht voor het isoleren van woningen. Vanaf eind jaren zeventig zijn in het Bouwbesluit steeds meer energiebesparende maatregelen verplicht gesteld voor nieuwe woningen. In 2020 zullen alleen nog maar energieneutrale woningen (A++) gebouwd worden, woningen die evenveel energie opwekken als nodig hebben om er comfortabel in te wonen.

Figuur 2. Relatie energielabel en bouwjaarklasse (2012)

Bron: WoON Energie (2012)

Naar andere woningkenmerken zoals eigendom, bouwwijze of aantal kamers, zijn de verschillen in het energielabel veel minder groot als naar bouwjaar.

Laag inkomen, slechter energielabel

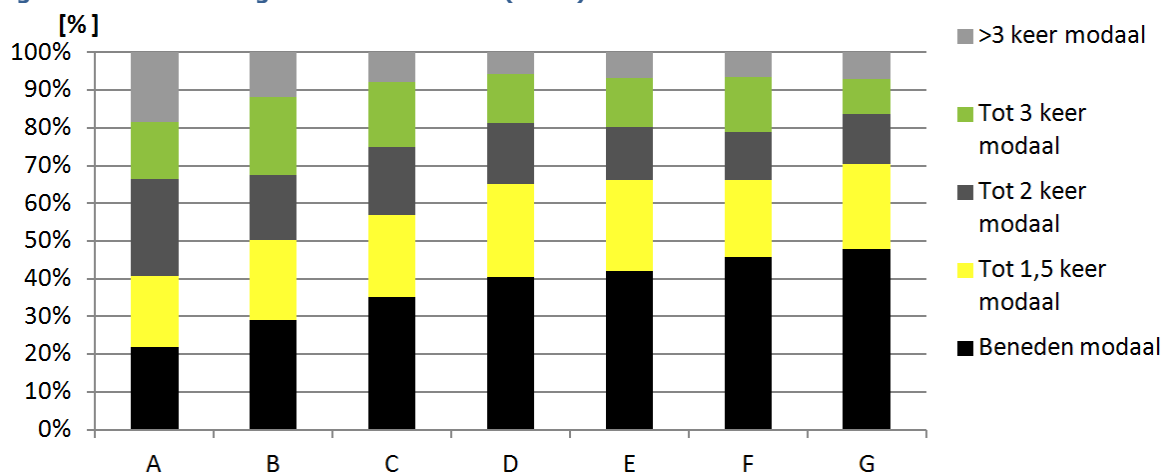
In meer dan 40% van de 3 miljoen woningen met een E, F of G label woont een huishouden met een inkomen beneden modaal. Omdat die woningen hogere verwarmingskosten hebben, besteden die huishoudens een groter deel van hun inkomen daar aan.

Als vanuit de huishoudens met een beneden modaal inkomen geredeneerd wordt, woont bijna 50% in een woning met een E, F of G label.

Huishoudens met een hoog inkomen wonen relatief vaak in een woning met een A, B of C-label. In 30% van deze woningen (A,B of C-label) woont een huishoudens met een inkomen vanaf twee keer modaal.

Vanuit de huishoudens bezien: 50% van de huishoudens met een inkomen boven twee keer modaal, woont in een A, B en C-label woning.

Figuur 3. Relatie energielabel en inkomen (2012)

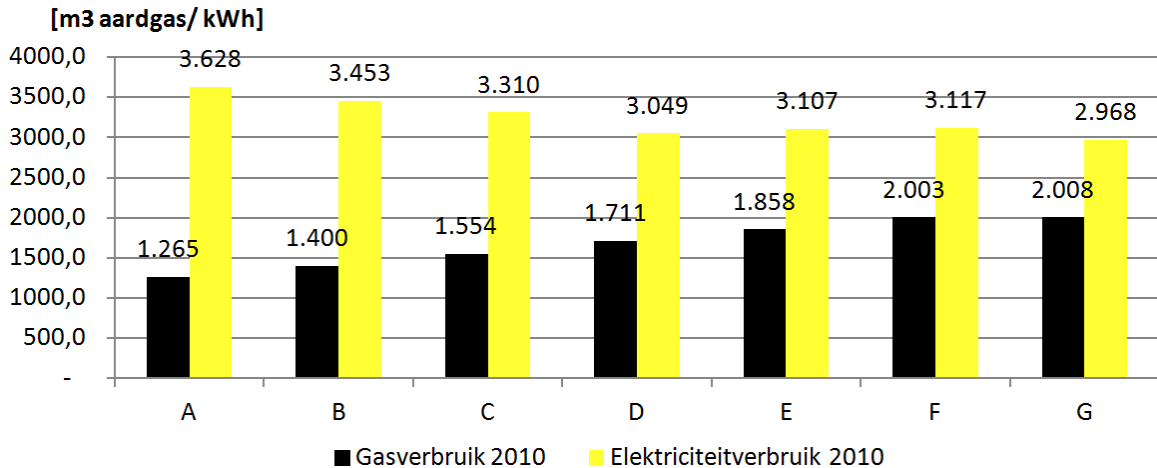
Bron: WoON Energie (2012)

Naar andere huishoudenskenmerken zoals leeftijd, aantal personen in het huishouden, zijn de verschillen in het energielabel minder groot als naar inkomen.

Energielabel en verbruik

Het energielabel heeft een relatie met het verbruik. Echter, dat is minder sterk dan verwacht. Men noemt dit het rebound-effect: in een energiezuinige woning gedragen huishoudens zich energiezuiniger waardoor het theoretisch te behalen lagere verbruik niet gerealiseerd wordt. Ondanks dit gedragseffect is het verbruik van gas in een A-label woning gemiddeld genomen 37% lager dan in een G-label woning. Het energiezuinige gedrag strekt zich ook uit naar het elektriciteitsverbruik. Omdat in energiezuinige woningen bewoners gemiddeld een hoger inkomen hebben en het vaker gezinnen betreft, ligt een hoger energieverbruik voor de hand. Maar als gecontroleerd wordt voor inkomen, leeftijd en huishoudenssamenstelling, blijft onzuinig gedrag zichtbaar.

Figuur 4. Verbruik gas (linkeras) en elektriciteit (rechteras) naar energielabel

Bron: WoON Energie (2012)

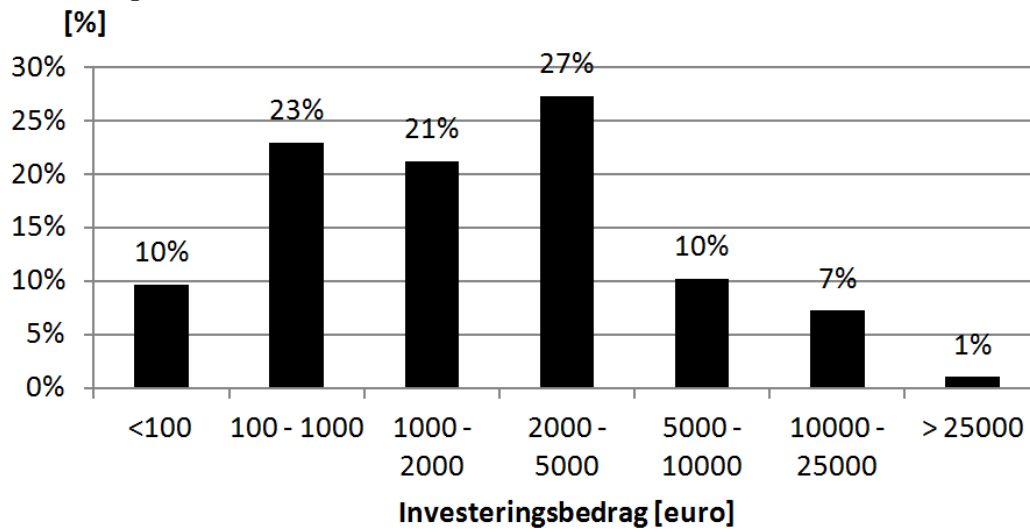
Grote variatie in investeringen in energiebesparende maatregelen

Onder investeringen in energiebesparende maatregelen vallen investeringen in isolatie, dubbel glas, vervanging verwarmingsketel of plaatsen zonnepanelen.

In ongeveer 20% van de woningen is de afgelopen vijf jaar geïnvesteerd in energiebesparing. Omdat dit bijna allemaal woningeigenaren zijn, gaat het om 30% van de koopwoningen. Huishoudens die hebben geïnvesteerd in energiebesparing gaven gemiddeld ruim € 3900 uit. 50% van de huishoudens gaf minder uit dan € 2000 en 10% zelfs minder dan € 100. Bijna 20% gaf meer dan €5000 euro uit aan energiebesparende maatregelen.

Figuur 5. Verdeling van investeringen in energiebesparende maatregelen in de afgelopen per jaar per woning

Percentage van investeringen

Bron: WoON Energie (2012)

Meer informatie

Een publicatie over de module Energie 2012 verschijnt in de zomer van 2013.

De data van de module Energie 2012 zijn na het verschijnen van de publicatie verkrijgbaar via [DANS](#).